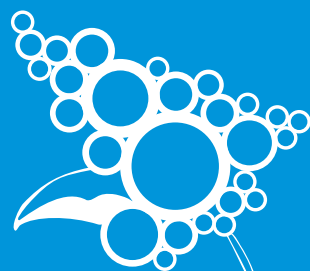

Dziennik Odkrywcy Historii Ornontowic

Ornontowice

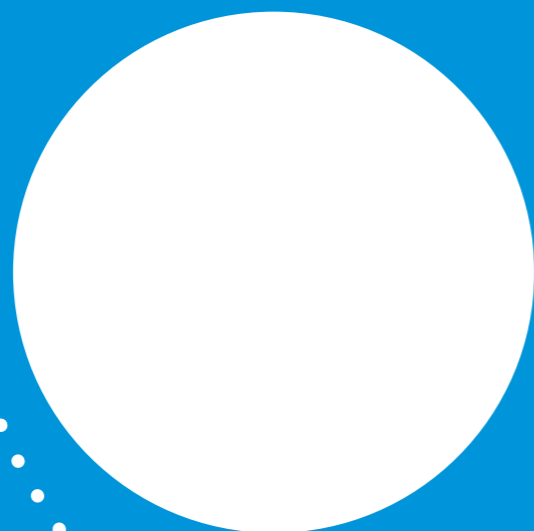
Podpisz swój dziennik

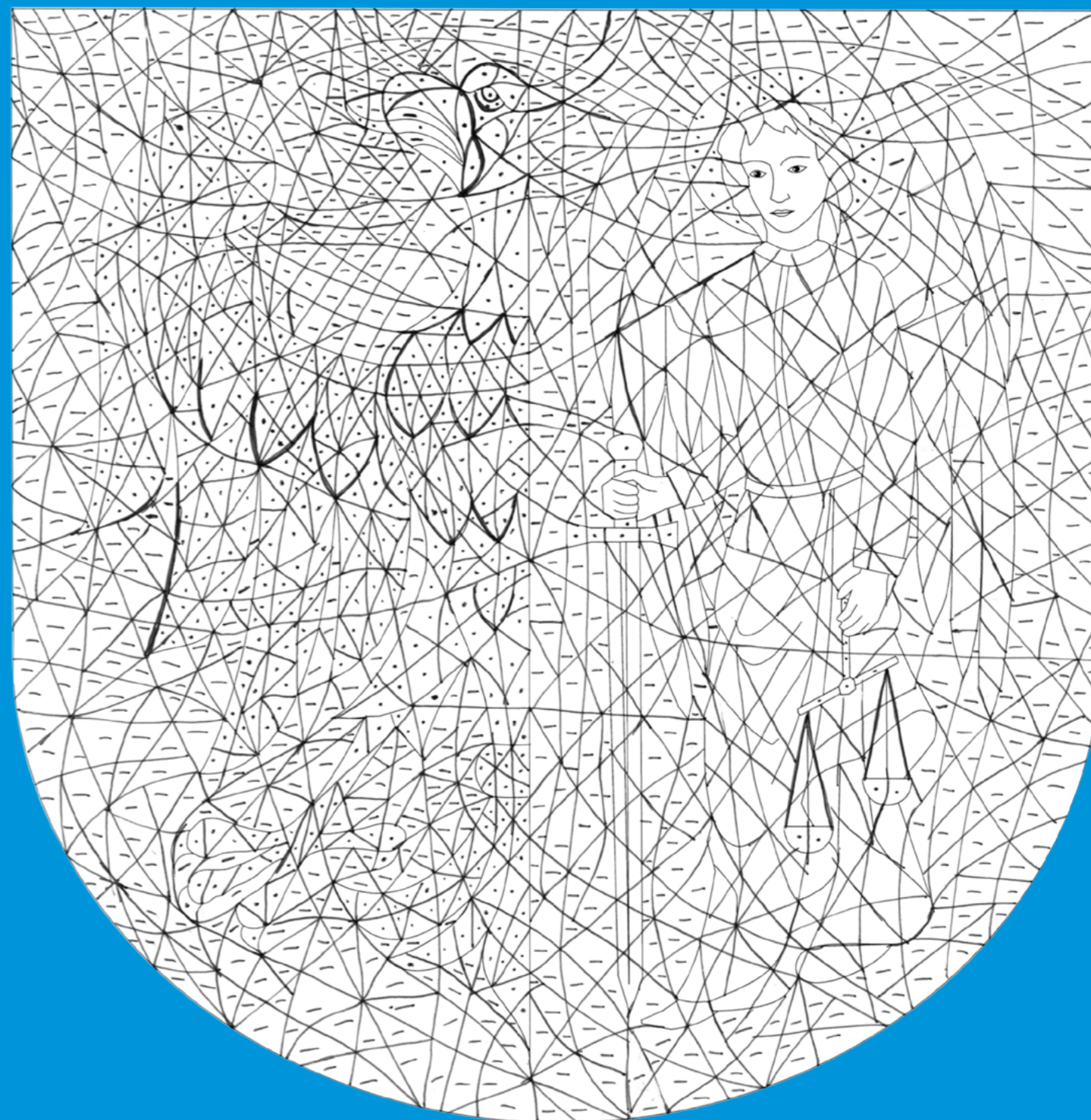
Imię

Nazwisko

Wiek

Zdjęcie albo rysunek

Zadanie

Pokoloruj a dowiesz się jak wygląda herb Orrontowic

— niebieski

• żółty

Dłonie i twarz w kolorze cielistym.

Czyż
Wiesz?

Od 1305 roku Michał Anioł jest patronem parafii w Orrontowicach od 13 lipca 1993 roku jest w herbie miejscowości, a od 29 września 2012 roku za zgodą Watykanu zostaje Patronem u Boga Miejscowości i Gminy Orrontowice.

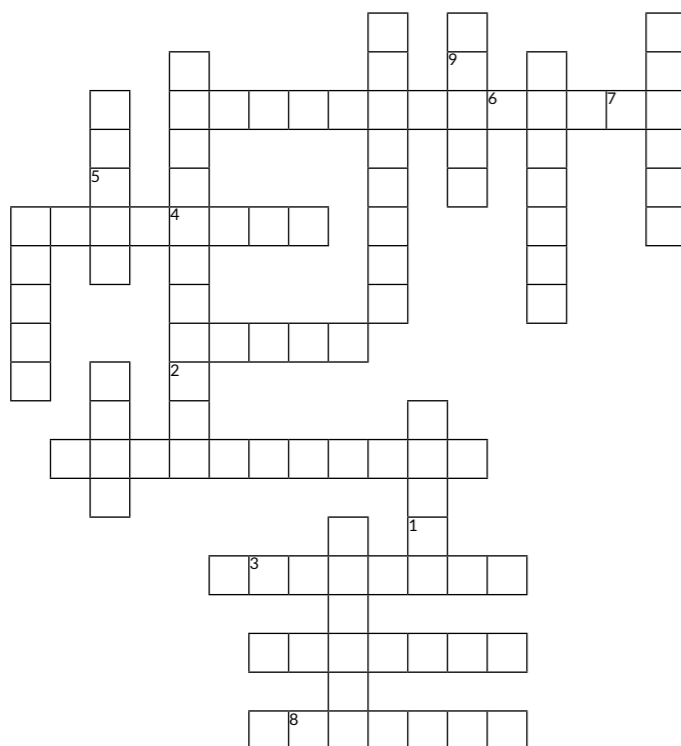
Połącz słowa w pary, aby otrzymać wyrażenia związane z Gminą Ornontowice.

Gmina		śląskie
Teatr		„Naumiony”
Rada		Ornontowice
Województwo		Usługowo – Pomocniczy
Gwarek		Gminy
Zakład		Ornontowic
KWK		Kultury
Kubuś		Puchatek
Dom		„Budryk”
Głos		Ornontowice

1. *Ornontowicka kopalnia nazywa się ...*
2. *Gmina ... znajduje się w województwie ...*
3. *Gminne przedszkole nosi imię ...*
4. *Formacja aktorska w Ornontowicach nazywa się ...*
5. *Gazeta wydawana w Ornontowicach od 1995 roku nazywa się ...*

Z par ułożonych powyżej wybierz kilka poprawnych i wstaw w odpowiednie miejsca w zdaniach.

Uzupelnij synteze krzyżówki słowami zapisanymi poniżej, a następnie odczytaj hasło z ponumerowanych pól.

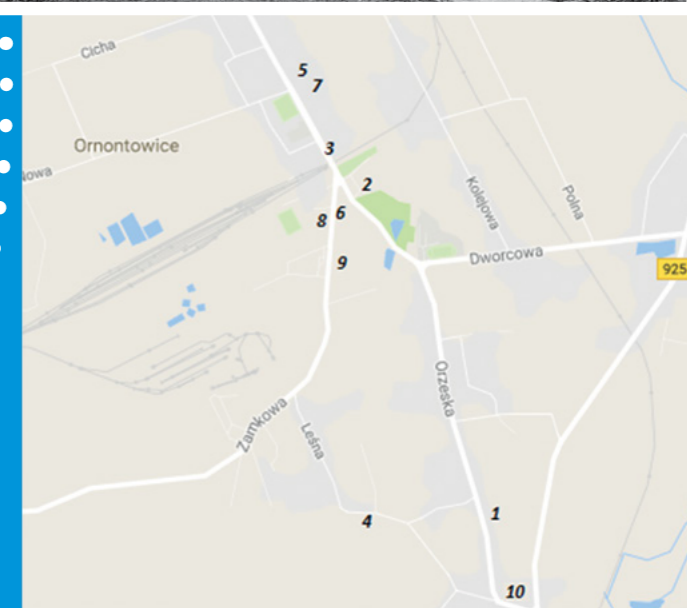
- 13 liter: REWITALIZACJA
- 11 liter: ORNONTOWICE PRZEDSZKOLE
- 8 liter: CMENTARZ SZTANDAR TRADYCJA
- 7 liter: ARTERIA KULTURA PARAFIA
- 6 liter: ANATOL GWAREK
- 5 liter: FLAGA GMINA SPORT TEATR WANDA
- 4 litery: HERB

HASŁO:
.....

Zadanie

Przyporządkuj numerek z mapy do odpowiednich budynków, pamiętaj, że niektóre z nich są obiektami historycznymi i nie znajdziesz ich dzisiaj w krajobrazie Ornontowic.

- 1 Szkoła Parafialna
- 2 Kościół p.w. św. Michała Archanioła
- 3 Urząd Gminy Ornontowice
- 4 Dom Państwa Hauke w którym mieściła się gospoda i po wojnie przez pewien czas szkoła
- 5 Zajazd Gregorczyka
- 6 Gospoda p. Kotyczka
- 7 Zamek rodziny Hegenscheidt
- 8 Gospoda „Karussell”
- 9 Probstwo (fara)
- 10 Gospoda Szydłowskiego i poczta

Zadanie: Rozwiąż rebus

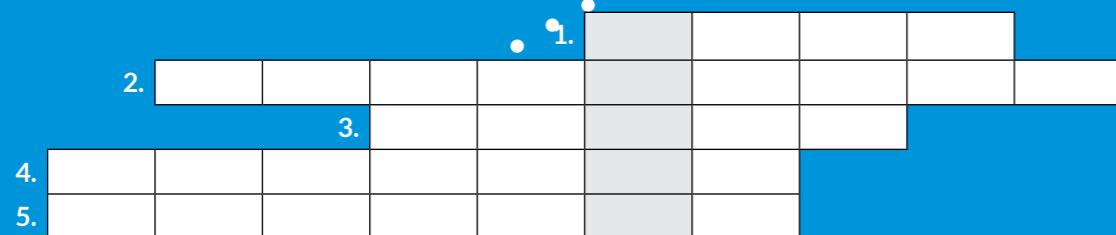

Wskazówka: jeden z przysiółków Ornontowic.

Rozwiąż szyfrogram i odgadnij ulice Ornontowic

32 Z	29	31	3	12 I	8	24	26	29	1 A
	22	20 O	15	9 N	1				
	14 K	15	20	9	20	29 W	1		
	2 B	27 U	14	20	29	1			
	20	14	23 R	8	33 Ż	9	1		
	15 L	7	25 Ś	9	1				
26 T	1	23 R	26	1	3 C	32	9	1	
14	23	21 Ó	26	14 K	1				
2 B	20	3	32 Z	9	1				
14	20	15	8	13 J	20	29 W	1		

Rozwiąż krzyżówkę a poznasz kolejny przysiółek.

1. Co jedzą bociany?
2. Kto jest Patronem Ornontowic: Michał ...
3. Zabytkowa Aleja ...
4. Miejsce na którym kiedyś znajdował się stary kościół, obecnie Świątynia ...
5. Jedna z głównych ulic Ornontowic

Znajdź 10 ukrytych wyrazów z : czy wiesz, że... zamieszczonego poniżej wykreślanki.

A	D	C	G	O	K	L	W	E	F	N	O	S	F
Z	C	O	K	A	W	U	L	M	G	W	U	D	O
N	Ł	L	J	K	J	P	K	R	T	O	K	B	L
S	R	A	E	W	P	O	C	Z	K	Ó	W	E	W
R	A	C	K	M	B	N	W	R	K	S	Ś	K	A
S	Z	P	D	I	E	W	C	Y	B	N	R	S	R
C	Z	O	Ó	R	Z	M	N	D	I	E	S	Z	K
K	U	R	P	A	K	U	L	C	D	L	N	A	S
O	Z	R	S	L	A	S	Z	W	B	A	C	K	A
E	K	S	L	A	S	Ó	W	T	E	W	D	K	L
S	O	P	K	A	W	Ś	R	W	B	R	Y	X	H
K	S	O	Y	K	P	O	Ś	R	E	D	N	I	E
D	Y	U	A	P	Z	A	C	Z	S	A	Z	A	K

Czy Wiesz że?

„Oczków”

Swego czasu istniał folwark Guznarowski. Prowadzono w nim głównie hodowlę owiec, gdyż wokół „oczkowego” były tereny lekko podmokłe, nie nadające się do upraw rolnych ani do zalesienia, a jedynie na pastwiska i jako łąki do produkcji siana. Folwark ten istniał w ubiegłym stuleciu pomiędzy folwarkami Beksza i Pośrednie. Z czasów naszej pamięci była to leśniczówka „na oczkowym”, w której mieszkał gajowy i leśni drwale. Obecnie istniejące tam zabudowania stanowią własność Lasów Państwowych w Kobiórze i mieszka w nich emerytowany gajowy.

Przysiółki w Ornontowicach zaczęły się tworzyć od XVII wieku. Przysiółek, który obecnie należy do gminy Gieraltowice, wziął swoją nazwę prawdopodobnie od folwarku pod nazwą „Beksza”. Jego nazwa wzięła się od nazwiska pierwszego osadnika folwarcznego z początków XVIII wieku o nazwisku Beksch.

Innym przysiółkiem była (i jest nadal) Solarnia. Ona swą nazwę zawdzięcza produkcji soli kuchennej. Warzelnia soli zlokalizowana w zakątku leśnym, do której surowiec w postaci batwanów solnych przywożono zaprzęgami konnymi z kopalni w Wieliczce. Po przemysle solnym z przełomu XVI i XVII wieku na terenie Ornontowic zachowała się jedynie przysiółka.

W zapisach kronikarskich istnieje tylko wzmianka o tym, że przy drodze z Ornontowic do Dębieńska pod lasem istnieje kilka domostw otoczonych moczidłami, bagnami i stawem. W takich warunkach doskonale bytowały żaby, stąd nazwa kolejnego przysiółka - Żabik.

Przysiółek Marzankowice wzmiankowany jest już w początkach XVIII. Jeśli chodzi o nazwę to można przypuszczać, że pochodzi od słowa Marzanna - wiosenny ludowy obrzęd topienia marzanny ale także roślina, której kłącza zawierają wysokowartościowe barwniki czerwone wykorzystywane do produkcji farb. Jest również marzanka - ziele o zapachu kumaryny, które ma zastosowanie w lecznictwie i jako przyprawa do win.

Nazwa przysiółka Nowe wzięła się od założonego w roku 1847 dominium o nazwie Folwark Graniczny, później przemianowane na Nowy dwór.

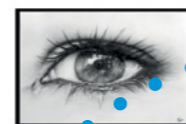
Na południe od majątku dworskiego, wzdłuż potoku Peclówka, zwanego też potokiem leśnym znajdowała się kolonia „Zamkowa”.

Teksty ze strony 6 i 7 na podstawie artykułów p. Maksymiliana Chroboka zamieszczonych w „Głosie Ornontowic”

Przysiółek, forma osiedla wiejskiego, składającego się z kilku lub kilkunastu zagród. Przysiółek posiada własną nazwę, ale nie stanowi odrębnej jednostki administracyjnej (należy do większej wsi).

Połącz rysunki z nazwami przysiółków:

Rozwiąż krzyżówkę

SOLARNIA

MARZANKOWICE

ŻABIK

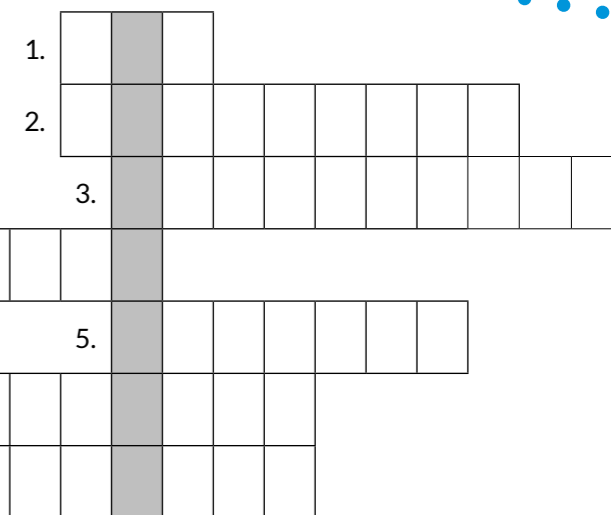
OCZKÓW

BEKSZA

ZAMKOWA

1. Nazwa prestiżowej ornontowickiej nagrody
2. Imię wójta Gminy Ornontowice w latach 1991-1994
3. Powiat, w którym usytuowane są Ornontowice
4. KWK ... - słynna ornontowicka kopalnia węgla
5. Miasteczko sąsiadujące od północy z Ornontowicami
6. Nazwa gminy, z której w 1991 roku wyłączono Ornontowice
7. GKS ... - klub sportowy działający na terenie gminy Ornontowice

Hasło: KOLONIA
- jeden z przysiółków Ornontowic

Uzupełnij zdania podanymi słowami:

Młodzieży, patriotycznym, niepodległości, wojny, naszej, Stowarzyszenie, społeczne, oponowało, organizacje, widziane, Kostki

Po uzyskaniu Polski w roku 1922 powstały w miejscowości różne organizacje o charakterze religijnym i

Między innymi powstały dwie młodzieży męskiej: katolickie Młodzieży Męskiej i Stowarzyszenie Polskiej. Obydwie organizacje działały według reguł św. Stanisława Lecz stowarzyszenie Młodzieży Polskiej Także w kierunku patriotycznym.

W czasie od 1929 do 1945 zakazane. Po 1945 nie miały a po 1951 zlikwidowane.

Uzupełnij zdania wyrazami z poprzedzających literek.

- 1335 r. - początki parafii należącej do dekanatu (iuvogkylcei)
- 1634 r. - powstanie solarni, w której warzono wielicką. (óls)
- 1875 r. - powołanie Ochotniczej Pożarnej. (zsauryt)
- 1917 r. - przybycie do Ornontowic sióstr NMP. (zbcuskzient)
- 1920 r. - założenie pierwszego klubu sportowego - Ornontowice. (opgoń)
- 1923 r. - powołanie do życia Związku Śląskich. (ńósovpwtca)
- 1934 r. - pierwsze wzmianki o istnieniu Związku (cgskeoeltiezr)
- 1954 r. - założenie Kola Wiejskich. (ńsdpygoo)
- 1985 r. - początek chóru (11.01.1984r.). (zkjteruna)
- 1991 r. - odrodzenie samodzielnej Ornontowice. (mnyig)
- Kongregacja Mariańska to dzieci (iamir)
- W 1922 r. powstało stowarzyszenie 111-ego Zakonu św. (ascrnfaizk)
- Stowarzyszenie Młodzieży Męskiej i Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej mieli wspólnego patrona św. Kostkę. (twanastais)
- Matki mają ponad 200 członkiń. (izeakjhśicsreńc)

Ważne daty (dopasuj daty do wydarzeń i zaznacz na osi czasu)

1. 1883 r.	A. Początek Chóru Jutrzenka
2. 1884 r.	B. Powołanie OSP
3. 1892 r.	C. Powstaje ochronka
4. 1903 r.	D. Założenie Kola Gospodyń Wiejskich
5. 1928 r.	E. Rozpoczęcie budowy nowego kościoła murowanego
6. 1954 r.	F. Powstanie GKS Gwarek
7. 1984 r.	G. Utworzenie przedszkola im. Kubusia Puchatka
8. 1985 r.	H. Rodzina Hegenscheidt pojawia się w Ornontowicach
9. 1988 r.	I. Odrodzenie samodzielnej Gminy Ornontowice
10. 1991 r.	J. Założenie w Ornontowicach filii gliwickiej Fabryki Drutu, Łańcuchów i Gwoździ Hegenscheidta

Sodalicia Mariańska (Kongregacja Mariańska, łac. Congregatio Mariana) - katolickie stowarzyszenie świeckich, którego celem było tączenie życia chrześcijańskiego ze studiami. Sodalicia powstała w środowisku studentów Rzymu. Jej inicjatorem był Jan Leunis S.J. W Ornontowicach Kongregacja Mariańska powstała ok 1932 roku.

Czy? Wiesz?

Znajdź w diagramie słowa spod wykreślanki.

k	o	n	g	r	e	g	a	c	j	a	m	a	r	i	a	ń	s	k	a	d	z	i	e	w	c	z	ą	t	g	e
h	e	g	a	k	f	r	q	o	i	m	b	o	d	l	b	d	i	f	v	w	g	d	i	f	s	a	d	h	j	l
ś	f	d	f	j	k	g	m	g	h	m	j	g	f	j	o	l	p	j	r	w	q	g	r	c	v	x	e	x	a	z
l	e	u	z	e	s	p	ó	ł	"	m	a	r	z	a	n	k	i	"	e	f	h	o	k	i	o	h	t	h	f	f
ą	d	y	u	i	f	a	s	r	d	j	k	o	l	m	j	k	o	g	d	s	f	g	g	h	j	e	h	g	d	
s	h	h	j	d	e	t	y	j	f	k	h	o	l	h	f	e	g	j	j	m	d	p	o	d	d	h	a	g	h	h
k	j	k	k	f	h	c	h	ó	r	"	j	u	t	r	z	e	n	k	a	"	o	t	k	r	s	f	t	d	J	g
i	u	q	g	t	h	t	i	h	o	g	d	j	o	l	o	o	u	o	o	i	k	y	k	k	r	c	r	e	k	d
e	t	w	h	h	k	t	m	m	h	d	g	h	j	d	h	h	l	l	o	p	f	h	h	f	e	d	n	r	l	f
b	y	e	f	j	m	n	m	s	a	d	e	g	d	f	g	h	y	o	p	d	i	g	h	s	g	g	a	g	t	s
a	n	r	s	i	f	d	a	s	e	r	g	j	k	o	l	p	k	i	o	j	h	g	o	a	h	h	u	h	y	d
j	f	t	a	k	g	f	d	a	d	j	i	h	j	k	l	p	o	f	g	h	h	y	a	m	n	t	m	h	u	b
e	d	y	c	h	t	h	k	f	j	d	h	i	e	o	l	j	y	f	o	p	f	g	o	b	j	r	i	j	i	h
r	f	j	k	o	ł	o	g	o	s	p	o	d	y	ń	w	i	e	j	s	k	i	c	h	h	t	f	o	v	o	f
y	g	u	f	g	h	k	u	k	d	a	f	f	h	h	o	j	o	h	d	g	h	j	d	s	m	m	n	h	p	r
u	h	i	g	v	h	h	m	a	t	k	i	c	h	r	z	e	ś	c	i	j	a	ń	s	k	i	e	y	j	l	t

Dzieci Marii, Teatr Naumiony, Śląskie Bajery, Zespół 'Marzanki', Chór 'Jutrzenka', Kola Gospodyń Wiejskich, Kongregacja Mariańska Dziewcząt, Matki Chrześcijańskie

Wykreśl hasła

O	N	P	R	S	T	W	Y	A	A	K	D	C	B	F	I	S
M	A	R	Z	A	N	K	I	K	L	R	M	N	A	G	H	Z
J	U	Ę	C	M	E	N	T	A	R	Z	R	E	K	O	K	A
K	M	R	A	B	W	O	C	Z	A	Y	W	P	M	D	O	R
G	I	I	S	T	R	A	Ż	P	O	Ż	A	R	N	A	K	A
R	O	S	C	E	B	F	Ń	G	L	W	B	N	S	M	I	K
O	N	S	K	H	I	H	A	K	O	E	I	T	Ż	I	N	Ś
O	Y	M	P	J	A	J	I	R	E	R	B	U	D	R	Y	K
C	S	T	Y	O	W	Ł	U	E	A	A	L	A	R	O	S	I
H	P	T	O	M	D	R	O	T	L	Ń	I	M	N	J	P	R
R	W	A	N	D	A	Y	I	O	R	T	O	C	Y	I	O	Y
O	N	C	Ś	Y	S	P	Ń	O	G	Z	T	Z	K	M	A	C
N	O	Ę	H	E	G	E	N	S	C	H	E	I	D	T	O	E
K	A	C	L	P	A	U	I	M	R	E	K	N	M	C	H	R
A	E	B	C	G	Ł	O	S	R	Ś	D	A	T	K	I	A	S
Ż	Z	C	Y	K	Ó	D	L	B	K	M	D	O	K	A	Ł	K
M	A	S	C	H	U	L	E	K	M	W	R	A	L	N	E	I

Podpowiedzi do haseł w diagramie:

- Teatr ornontowicki
- Zespół folklorystyczny, który powstał w 1975r
- Koto..... Wiejskich
- Imię anioła patrona parafii w Ornontowicach
- Znajduje się np. przy ulicy Zwycięstwa i Chudowskiej
- Miejsce gdzie po śmierci składają się zwłoki zmarłych
- Nazwa klubu towarzyskiego w Ornontowicach
- Kopalnia na terenie Ornontowic
- Inaczej probostwo
- Ochotnicza w Ornontowicach
- Znajduje się w ośrodku zdrowia
- I turniej..... Odbyt się w 2014 roku
- Ornontowicki chór
- Tytuł ornontowickiej gazety
- Chór mieszany, który powstał w 1919 roku (jego nazwa to imię żeńskie)
- Powstaje w 1928r. drugie przedszkole w Ornontowicach które nazywa się?
- Po niemiecku szkoła
- Rodzina, która wybudowała zamek na terenie Ornontowic

Nazwiska uczestników powstań śląskich

Wykreślanka zawiera nazwiska rodzin, których członkowie brali udział w powstaniach śląskich. Wykreśl je pionowo, poziomo i na ukoś, wprost i wspak, pamiętając, że niektóre litery mogą być użyte kilkukrotnie. Pozostałe litery czytane rzędami poziomymi utworzą hasło, dokończenie poniższej ciekawostki historycznej:

W 1919 roku

K	I	K	B	I	K	A	D	O	B	O	W	S	E	R
O	K	Y	W	R	Y	K	K	E	Z	C	L	I	W	N
I	S	Z	C	K	Z	H	O	S	I	K	E	E	M	Z
K	Ń	C	Y	S	C	O	U	L	Y	Z	K	D	O	S
Y	I	Ń	P	Y	M	J	N	Z	A	Ł	Y	L	Z	A
Z	S	O	R	O	A	K	C	K	O	R	N	A	S	R
C	A	B	Y	Z	D	L	E	S	A	T	C	C	A	U
R	L	Ł	S	N	A	G	Ó	R	A	L	C	Z	Y	K
U	I	I	E	M	A	D	E	J	A	M	I	E	Y	I
M	K	E	C	N	I	E	R	A	D	Z	I	K	B	K
H	S	Z	O	P	O	Ł	K	A	A	R	C	I	A	L
C	M	R	U	D	N	I	P	G	R	Z	Y	W	O	K
K	Y	P	O	S	I	Ł	E	K	Y	E	O	Z	O	Z
S	Z	Y	M	A	Ł	A	A	G	P	N	L	I	W	I
C	R	S	Z	A	L	A	I	K	S	Ń	O	W	I	P

ADAMCZYK
BOŃCZYK
BRZONKALIK
CHMURCZYK
CYPRYS
GRZYWOK
GÓRALCZYK
KOLARCZYK
KORNAS
KURASZ
LASIŃSKI
MADEJA
MALCZYK
NIERADZIK

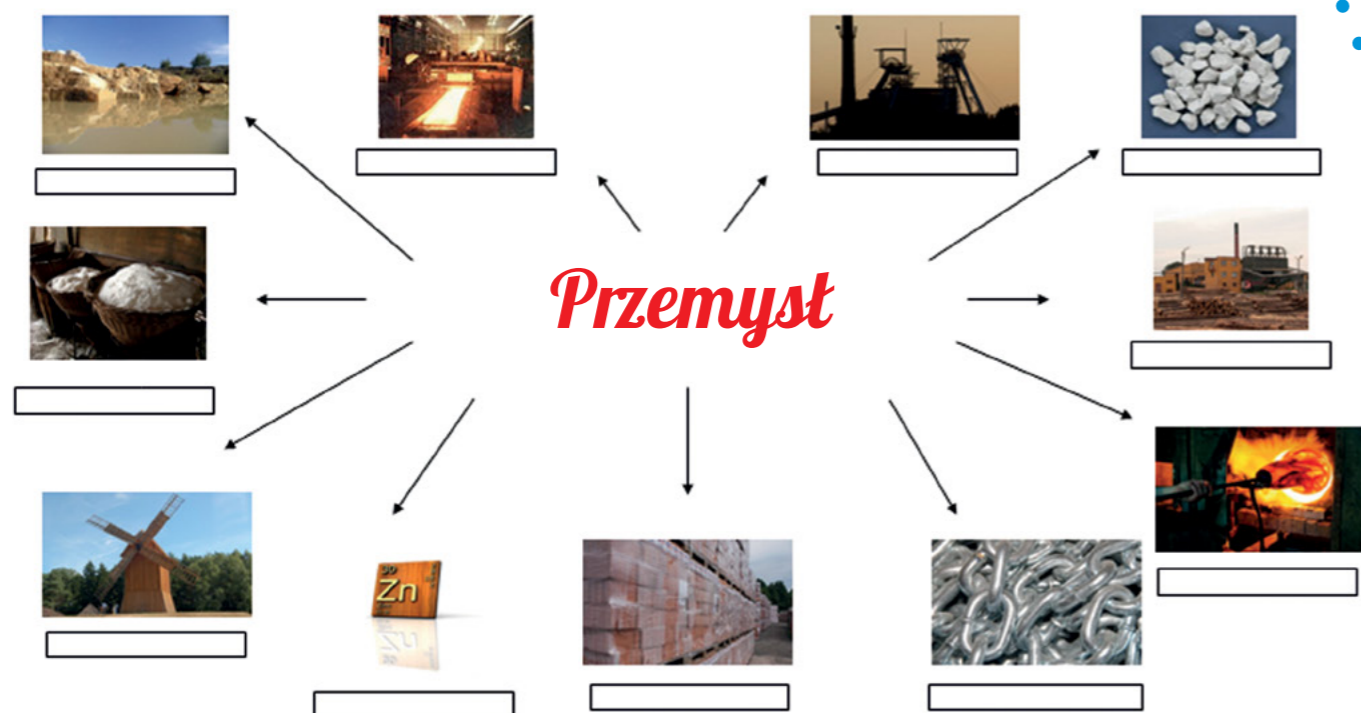
NOWAK
OWCZAREK
PINDUR
PIWOŃSKI
POSIŁEK
RZYMSKI
SIEDLACZEK
SPYRA
SWOBODA
SZALA
SZYMAŁA
ULBRYCH
WILCZEK
ZAJUSZ
ZOPOŁKA

Czy wiesz?

Przy zbiegu ulic: Zamkowej, Klasztornej, Zwycięstwa i Orzeskiej, naprzeciwko cmentarza i budynku Klasztoru w roku 1922 usypany był kopiec na cześć uzyskania niepodległości Polski - informacje dzięki uprzejmości pana Maksymiliana Chroboka. Jeden z najbardziej „znanych” i istniejących do dziś jest Kopiec Wyzwoleniaż Piekarów Śląskich. Jego budowa rozpoczęła się w 1932 roku a ukończona została w 1937 roku. Położony 356 m n.p.m. Kopiec ma wysokość 20 m, jego średnica wynosi 68 m, a kubatura to 25 000 m.

Podpisz odpowiednio poszczególne obrazki

Produkcja soli kuchennej - Górnictwo węgla kamiennego - Hutnictwo cynku - Hutnictwo żelaza - Wypalanie wapna
- Kamieniołomy piaskowca - Młyny zbożowe - Tartaki - Cegielnia - Fabryka łańcuchów Hegenscheidt - Hutnictwo szkła

Uzupełnij teksty poniższymi słowami:

1) drewna, 2) zasobów, 3) warzelni, 4) założycielem, 5) bałwanach, 6) kowali 7) Hegenscheidt, 8) zamku, 9) cesarza, 10) Walenty

Produkcja soli kuchennej

Pierwszą źródłową wzmiankę o solarni ornontowickiej posiadamy z roku 1634. Dzierżawcą _____¹ soli był wówczas pan Brusek, który był zarazem właścicielem kuźnicy żelaz w Brusieku w ziemi lublinieckiej. Z tej samej rodziny pochodził _____² Rozdzieński, który wspólnie z panem Bruskiem zajmował się ważalnią. Solarnia to warzelnia soli prowadzonej w tzw. _____³, tj. dużych kęsach, jako podziemnej kopalni w Wieliczce. W solarni ważono je, a z roztworu oczyszczonego otrzymywano białą sól kuchenną. Przedsiębiorstwo to pochłaniało wielkie ilości _____⁴ z okolicznych lasów, co denerwowało właścicieli ziemi pańszczyźnianej. W późniejszym czasie z rozkazu _____⁵ wstrzymano warzenie soli, ponieważ prawdopodobnie naruszała państwowy monopol solny. Nie ma dokładniej wzmianki, jak długo ornontowicka solarnia była czynna. Na terenie gminy po przemyśle solnym zachowała się jedynie nazwa przysiółka SOLARNIA, w północnej części wsi, gdzie występowały ówczesne warzelnie.

Cegielnia

Jeszcze pod koniec ubiegłego stulecia w Ornontowicach założono cegielnię. W 1905 r. była cegielnią parową – stanowiła własność Pawła i Józefa Grzegorzczyków. Cegielnia przestała funkcjonować jeszcze przed II wojną światową, głównie z powodów wyczerpania _____⁶ odpowiedniej gliny.

Fabryka łańcuchów Hegenscheidt

Jednym z właścicieli dóbr rycerskich w Ornontowicach był Wilhelm _____⁷, radca komercyjny Towarzystwa Akcyjnego. Pierwszym pełnomocnikiem rodziny Hegenscheidt do prowadzenia dóbr ziemskich oraz lasów Ornontowic i Dębieńska był niejaki Friedrich, który tę funkcję pełnił do czasu zamieszkania na _____⁸ następcy rodowego Ottona Hegenscheidta. Wilhelm był m.in. współaukcyjnierzem i _____⁹ i właścicielem istniejących do dziś Fabryki Drutów, łańcuchów i Gwoździ w Gliwicach. Po nabyciu dóbr Ornontowic przez W. Hegenscheidta powstało coś w rodzaju filii gliwickiej fabryki łańcuchów na terenie jednego z miejscowych folwarków (tzw. „Nowy Dwór”). Z początku pracowało tam około 120 robotników, głównie _____¹⁰. Fabryka czynna była przez około 50 lat, do czasu wybuchu I wojny światowej.

Na podstawie tekstów z Głosu Ornontowic

W XIX wieku powstała „Huta Szkła Maria” na terenie Ornontowic. Od 1860 roku należała ona do żydowskich kupców Panofskich. Dziesięć lat później nabył ją niejaki Pollak, również kupiec żydowski. W roku 1905 właścicielem huty został jego syn Maksymilian. Od lat 50-tych znajduje się na terenie Orzesza, nastąpiło to po zmianach granic administracyjnych. Pierwsza kopalnia uruchomiona została przez Leopolda von Heydebranda w 1798 roku i nazwano ją „Leopold”, na część właściciela. Druga kopalnia to „Porebski Wunsch” (Życzenie Porebskiego), która założona została w 1830 roku. Natomiast w 1829 roku powstała odkrywkowa kopalnia o nazwie „Neuer Segen” i „Wilhelmswunsch” - nie rozpoczęto jednak wydobywania. Kopalnie znajdowały się w południowej części Ornontowic, na granicy z Orzeszem i obecnie nie ma właściwie żadnego śladu po ich istnieniu.

Czyż
Wieszże

Zastąp obrazki w tekście słowami.

Młyny zbożowe i tartaki

Podobnie jak karczmy, tak też i młyny są urządzeniami bardzo dawnymi. Do masowego przemiału zboża nie nadawały się pierwotnie używane żarna . Do tego celu wykorzystano więc wodę, jako siłę napędową ciężkich kamieni młyńskich, zdolnych do codziennego przemiału kilku cetnarów .

Na pewno i w naszych istniał już jeden taki młyn przy dawnym folwarku.

Natomiast nad strumykiem istniały zabudowania gospodarskie, a podczas ich rozbiórki natrafiono w podwalinie na fragmenty kłód fundamentowych będących pozostałością po dawnym młynie zbożowym.

Drugi młyn zbożowy o napędzie wodnym istniał w średniowieczu przy majątku dworskim obok starego

na którym stał drewniany . Najstarsze informacje o istnieniu w Ornontowicach tartaku pochodzą z 1882 roku. Tartak ten jest czynny do dnia dzisiejszego.

Hutnictwo szkła

W XIX wieku na terenie została zbudowana huta szkła Maria. Od 1860 roku należała ona do żydowskich kupców.

Po drugiej światowej była kilkakrotnie rozbudowywana. Aktualnie jest zakładem

w pełni zautomatyzowanym. Od lat pięćdziesiątych znajduje się na terenie , gdyż wówczas to dokonano zmiany granicy administracyjnej między Orzeszem a Ornontowicami.

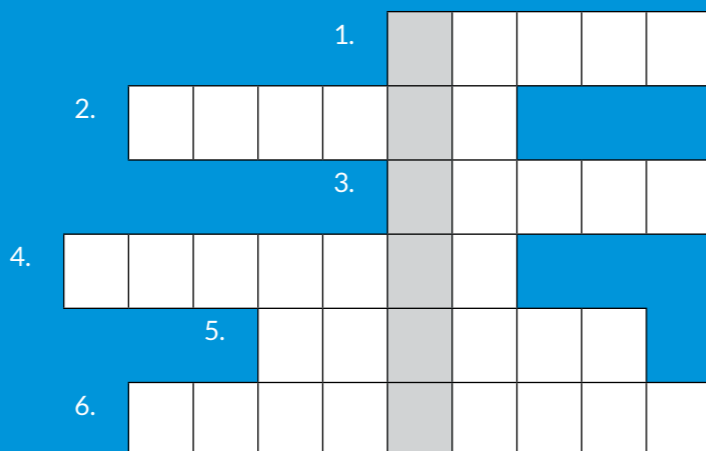
W 1884 roku została założona w Ornontowicach filia gliwickiej Fabryki Drutów, Łańcuchów i Gwoździ Hegenscheidt, produkująca łańcuchy. W związku z tym od 1 października 1888 roku czynna była bocznica kolejowa w Ornontowicach. Ekspediowano z niej wyprodukowane w fabryce wyroby do Europy.

Czyż
Wieszże

Odgadnięte hasła wpisz do krzyżówki w gwarze śląskiej.

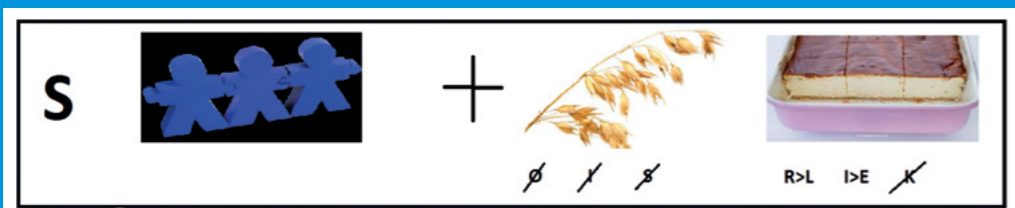
1. Mężczyzna czasami nosi ją pod marynarką.
2. Ubiera się go na koszulę.
3. Kobieta ma suknię ślubną, czyli inaczej?
4. Kobieta ma go ubrany podczas ślubu na głowie.
5. Dolna część garderoby mężczyzny.
6. Każdy z nas nosi je na stopach.

Czy wiesz?

Czarna jakła uważana była za szczególnie „szykowną”. Ubierana była przez Ślązaczki do ślubu jeszcze po I wojnie światowej. W takim stroju ślubnym jasny był tylko fartuch. Młoda Pani na głowę zakładała mirtowy wianek, a młody Pan mirtowy bukietek wpinał do kłapy surduta. Jakła - kaftan, charakterystyczny dla terenu Śląska

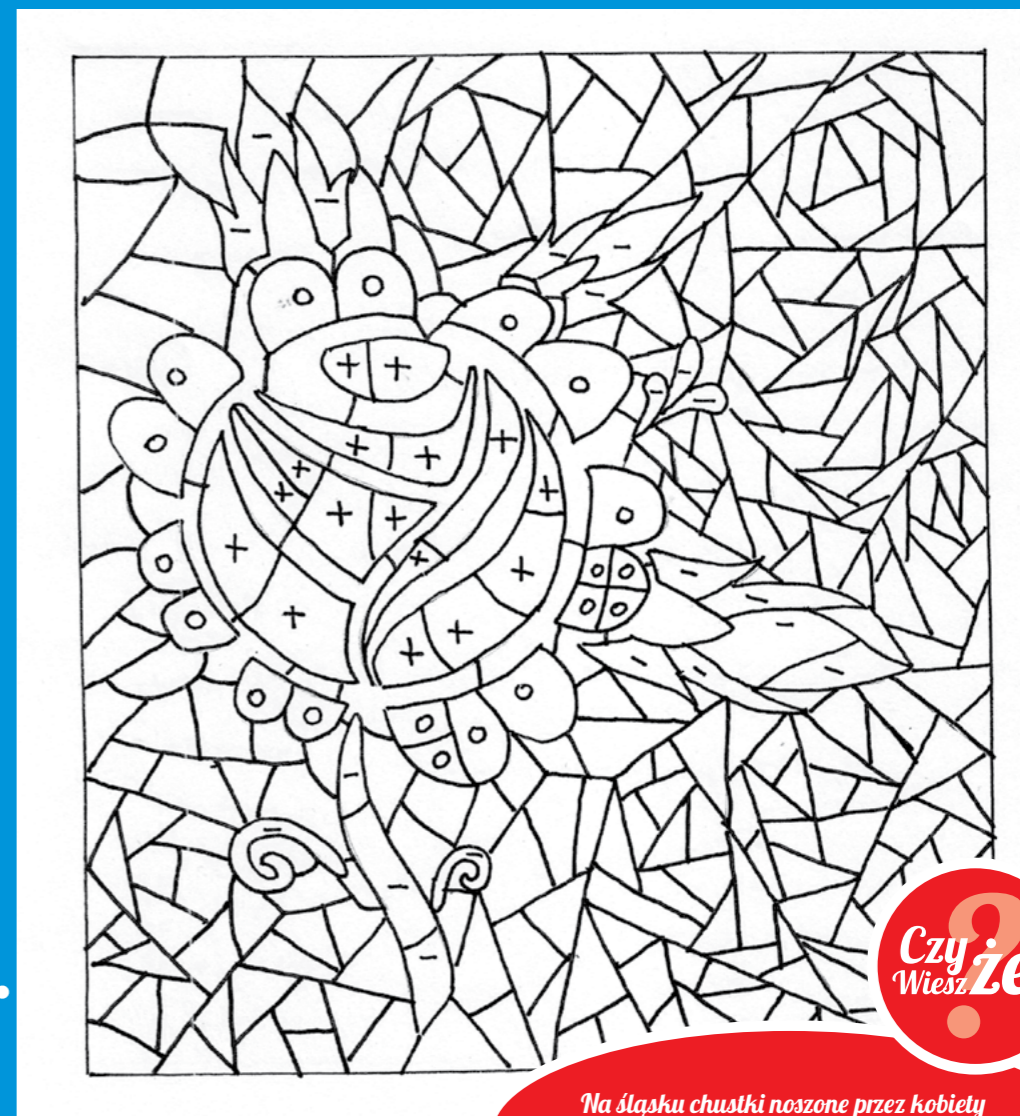

Zadanie: Rozwiąż rebus

Pokoloruj

- zielony
- + czerwony
- o różowy

Czy wiesz?

Na Śląsku chustki noszone przez kobiety były często zdobione bardzo kolorowymi haftami z motywami roślinnymi.

Wykreśl co drugą literę. Otrzymasz imiona świętych na witrażach

Witraże po prawej

śmwiKoaiztlmwioekrzszłwSzckdoisrtuklapšow/Ruošfheškwmmkkoisntfer ašškwoinzwzjodpdkškwšf
udeakškwšf tizoišf

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.

Witraże po lewej

šmwiKoaiztlmwioekrzszłwSzckdoisrtuklapšow/Ruošfheškwmmkkoisntfer ašškwoinzwzjodpdkškwšf
udeakškwšf tizoišf

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.

Rozwiąż rebus i zapisz otrzymane hasło. Patron parafii w Ornontowicach

š

ta = t

.....

hasło:

Rozwiąż rebus i zapisz otrzymane hasło. Pierwszy proboszcz po wznowieniu parafii (01.06.1915 r.)

cer = l

da

a = 0

kt

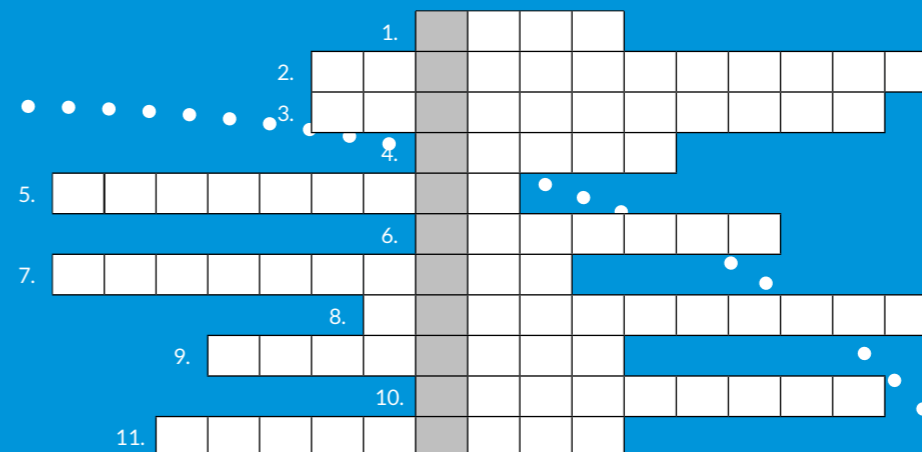
.....

hasło:

Znajdź 10 różnic

Rozwiąż krzyżówkę. Litery z szarych pól utworzą hasło

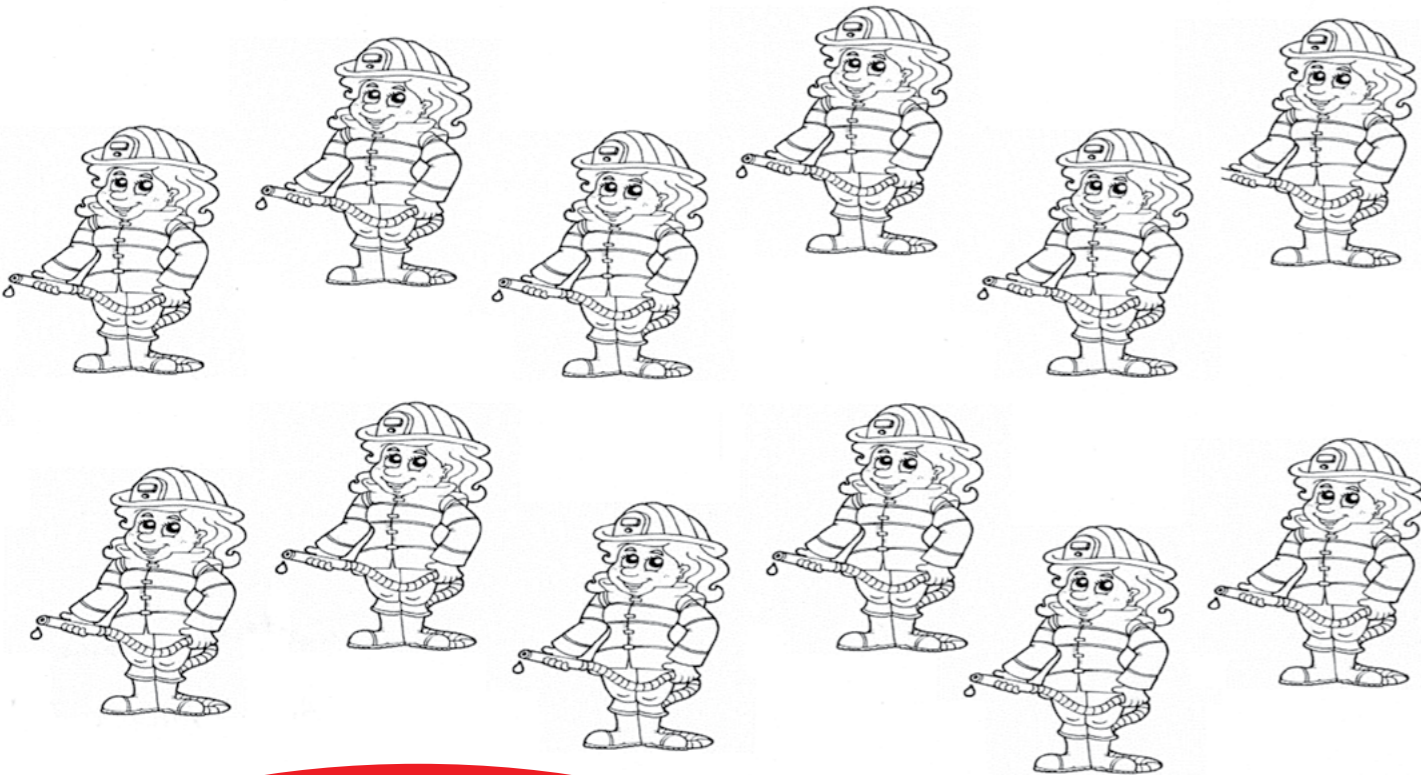

1. z rodziny Hegenscheidt, fundator i patron kościoła w Ornontowicach
2. Znajduje się pod amboną, ma ponad 300 lat. Wykorzystywana podczas chrztu
3. Inaczej suchatełnica, mieści się na końcu kościoła.
4. Jana Pawła II na bocznym ołtarzu.
5. Wizerunek jednej ze Świętych, na witrażu w kościele
6. Ile lat służył wiernym drewniany kościół? (słownie)
7. Parafia pod wezwaniem św. Michała w Ornontowicach
8. Proboszcz parafii w latach 1934-1960
9. Proboszcz parafii w latach 1983-1990
10. Obecnie na starym znajduje się Świątynia Dumania
11. Chór parafialny założony w 1984 r.

Obecny Kościół Parafialny jest trzecim z kolei kościołem w Ornontowicach. Pierwszą świątynią, której szkic nie zachował się, została wzniesiona na południowym krańcu wsi. Drugim był drewniany kościół zbudowany w 1578 roku, obecnie w tym miejscu znajduje się Świątynia Dumania.

Pokoloruj tyle kobiet, ile liczyła żeńska drużyna strażacka działająca na terenie Ornontowic w roku 1938

Ułóż z rozsypanki imię i nazwisko pierwszego dowódcy męskiej Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej

S Z Y D
 B E N A
 W K T D
 I Z O E
 C

Rozwiąż rebusy. Otrzymanymi słowami uzupełnij zdania

w=h a=o ko=ne tek

W okresie powojennym w OSP brakowało m.i.n gaśnic, wiader, bosaków i

m=g -ino e=a -jzer

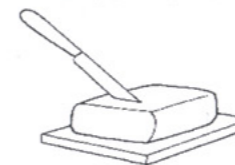
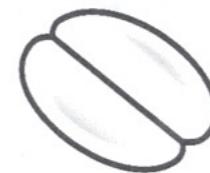

W 1967 roku jednostka wojskowa z Gubina przekazała samochód który został przystosowany jako wóz bojowy.

a=e -rno

-mas ło=ło

-do m=n

Pojazd Ornontowickiej OSP w pewnym momencie miał kolor

5 maja 1927 roku powstaje Ochotnicza Straż Pożarna w Ornontowicach. W zebraniu organizacyjnym wzięło udział 50 mieszkańców Ornontowic, spośród których dwudziestu zgłosiło gotowość wstąpienia w szeregi OSP. Od sierpnia 1938 roku do wybuchu II wojny działała na terenie Ornontowic żeńska drużyna strażacka licząca 9 członkiń.
 15 marca 1966 roku przy Ochotniczej Straży Pożarnej w Ornontowicach została założona pierwsza męska Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza. Drużyna liczyła dziesięciu członków. Jej dowódcą był Benedykt Sodzawiczny. Od maja 1967 do 1969 roku działała przy OSP żeńska Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza, która liczyła dziewięć członkiń. Jej drużynową była Barbara Twardęga.

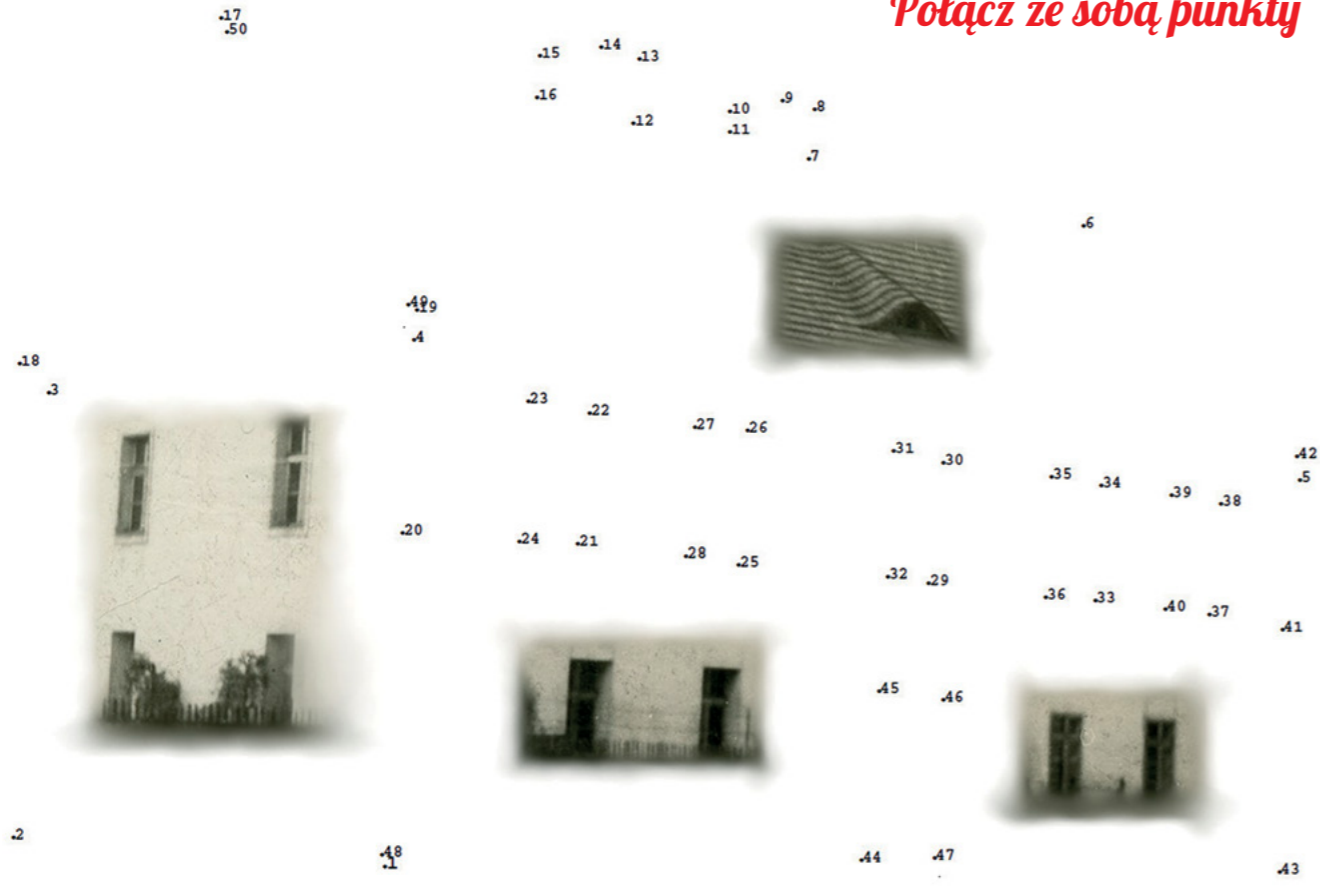
Czyż?
Wiesz że?

Ochotnicza Straż Pożarna na początku swojej działalności posiadała czterokołową sikawkę ręczną koloru zielonego. Napis na niej głosił: Straż Pożarna Ornontowice powiat Pszczyński (w tym okresie Ornontowice przynależały do powiatu pszczyńskiego). Obecnie sikawkę tą można zobaczyć w Centralnym Muzeum Pożarnictwa w Mysłowicach. Remizę urządzono w pomieszczeniach gospodarczych udostępnionych przez ówczesnego właściciela majątku Klauza Hegenscheidta. Zapewnił on również dostarczanie koni służących jako siła pociągowa wozu strażackiego w czasie ćwiczeń lub pożaru.

Czyż?
Wiesz że?

Połącz ze sobą punkty

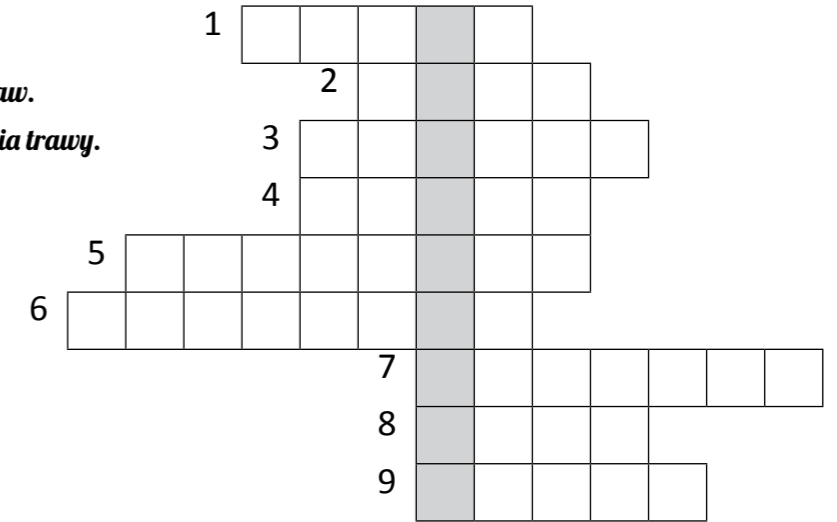
Rozwiąż rebusy:

1. tka = no
 2. roja = oze
 3. ska = e
 4. a = nik

Rozwiąż krzyżówkę:

- Pradawne narzędzie do ścinania traw.
- Narzędzie rolnicze do porządkowania trawy.
- Właściciel gospodarstwa.
- Ciągną wozy.
- Robi się z niego kaszę.
- Zboże na mąkę.
- Maszyna rolnicza.
- Przewożą różne plony.
- Powstają z niego płatki.

Na podstawie kodu ze strony 21 rozszyfruj imiona, nazwiska dyrektorów szkół w latach 1945 - 1992.

? < Ј { И О £ л < ? Θ η ↑ Ů Θ

Θ → κ { Φ [Θ U л <

Θ → κ { Φ Ů ← κ <

δ U ↑ О < ? Б Θ < л < η

{ Ј ↘ Б Θ { О < Б Θ < л < И Θ < ? <

Δ < @ Θ И Θ Ů δ ! £ О

< Δ { Ј < Θ < δ Θ { Ј ↑ Ů <

Δ < И U О < Ů ← И < ! ↑ Ů <

Pierwszym po wojnie kierownikiem szkoły został mianowany (14 lutego 1945 roku) Walenty Łowiński. Co ciekawe pełnił on już tą funkcję w 1923 roku. Łowiński wrócił do „starej” szkoły, która choć bardzo ciasna (tylko trzy sale) zapewniała jednak jakiś start. Tzw. nowa szkoła została zupełnie spalona wraz ze wszystkimi pomocami naukowymi. Na barki kierownika spadło zorganizowanie wyposażenia sal, ławy i stoły przywieziono z miejscowych gospód.

Czy Wiesz

Pierwsze „Kółko Rolnicze” zostało założone w Ormontowicach w 1923 roku. Jego coraz sprawniejszą działalność przerwał wybuch II wojny światowej. Na podstawie poniższego kodu rozszyfruj imiona, nazwiska oraz funkcje osób zaangażowanych w tą organizację.

A Ą B C Ć D E Ę F G H I J K L Ł M N Ń O Ó P R S Ś T U W X Y Z Ź Ż < > Б [] Δ { } Ф δ # Θ θ Ů Ј л @ И η ← → П ! ↑ ↓ О U ? || £ κ ↗ ↘

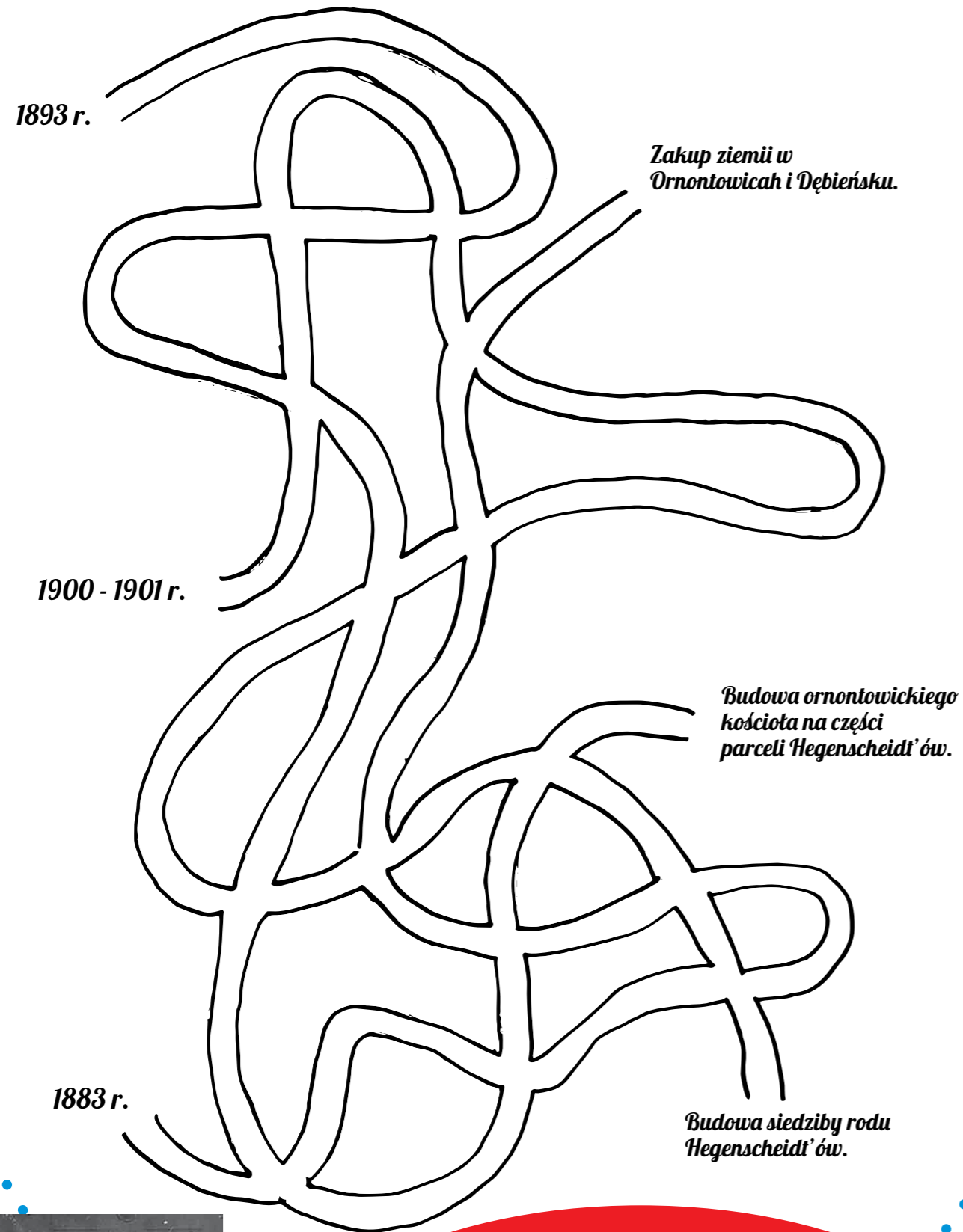
Θ < И П < ? { л { Ů П ! { κ { ↑ Θ ! ← Ј И Θ Ů

Ů ← И ↑ О < И О £ @ < δ Δ κ Θ ← ! κ ? Θ [{ П ! { κ { ↑

< U δ U ↑ О £ И @ < Ј [κ £ Ů ↑ { Ů ! { О < ! κ

Θ → κ { Φ κ < Θ U ↑ κ ↑ Ů < ! Б И Θ Ů

Połącz daty z wydarzeniami nie skręcając na zakrętach

Czyżby Wiesz?

Po wyjeździe ojca Klaus został właścicielem majątku w Ornontowicach. Wykształcenie i doświadczenie nabyte na praktykach w Galicji pozwoliły mu na rozwój gospodarstwa, które wciąż unowocześniał, wprowadzając przeróżne nowinki techniczne. Służył w wojsku podczas obu wojen światowych. Nie udało mu się dożyć końca II wojny światowej. Zginął kilka dni po zajęciu Novary przez wojska amerykańskie, tam też spoczywa.

Wraz z nim w zamku zamieszkiwała jego żona Annemarie i trójka ich dzieci - Nicola, Peter i Otto. Annemarie, córka Roberta i Olgi Schnick, do 17 roku życia mieszkała w Turcji i Rumunii. Studiowała medycynę, znata kilka języków. Po ślubie z Klausem przerwała studia i pomagała mężowi w zarządzaniu gospodarstwem. Oczkiem w jej głowie stał się park. Zasadziła w nim wiele pięknych i nieraz rzadkich roślin. Zmarła w Northheim.

Wpisz do luk odpowiednie słowa, w odpowiedniej formie

Peter Hegenscheidt, Gliwice, łańcuchy, parowe, drut, Dębieńsko, Cara, grobowiec, marzec.

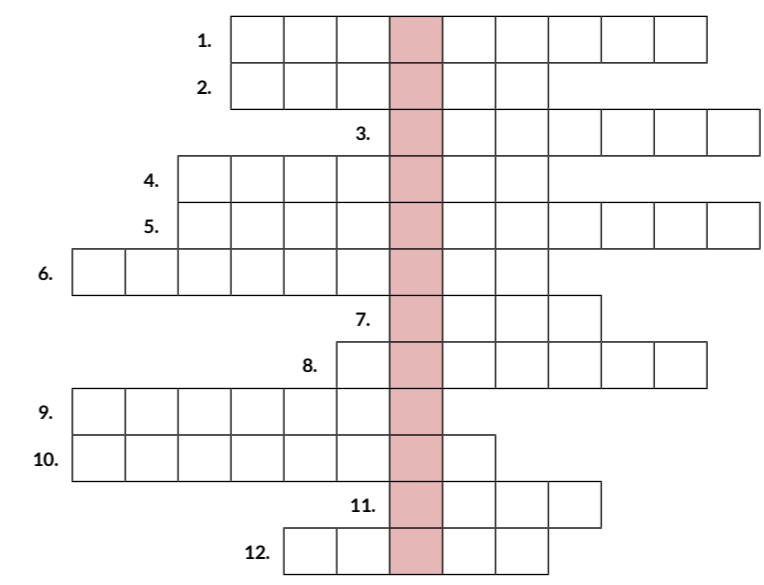
AUGUST WILHELM HEGENSCHIEDT

Urodził się w miejscowości Altena w dzisiejszej Nadrenii w Północnej-Westfalii, a jego rodzice i Katherina Opterdeck byli właścicielami małego zakładu produkującego Ciężko pracując szybko się usamodzielniał. Odziedziczony spadek po ojcu zainwestował na Śląsku, najpierw pod, gdzie otwiera w 1852 roku Fabrykę Drutu. Dzięki zastosowaniu nowoczesnych maszyn oraz kadrze zarządzającej i reklamie stale rozszerzał obszar działalności. Kupując okoliczne huty, zabezpieczył dostawy surowca do produkcji, gwoździ i drutu. W 1883 roku zakupił folwarki i ziemię w Ornontowicach i, gdzie uruchomił kolejne zakłady produkcyjne. W 1887 roku w wyniku założenia koncernu „Obereisen” razem z Robertem, stali się prawdziwymi potentatami na rynku. Gliwice i okolice zawdzięczają im swój gwałtowny rozwój. Zmarł 1 1891 roku po ciężkiej chorobie. Spoczywa na cmentarzu starokozielskim w Gliwicach w rodzinnym

Połącz fragmenty wyrazów, a następnie uzupełnij nimi zdania

ORNON-	-DZIE	1. Gmina w woj. Śląskim w powiecie Mikołowskim -
HEGEN-	-MARIE	2. Twórca rodzinnej fortuny - August
OBERE-	-CUCHY	3. Nazwa koncernu założonego z Robertem Caro -
KATH-	-ENA	4. Imię matki Augusta -
FOLW-	-ŃSKO	5. Zakupił je w Ornontowicach -
ŁAŃ-	-TOWICE	6. Żona Klausea Hegenscheidta -
ANNE-	-ISEN	7. Zabezpieczył dostawy surowca do produkcji
GWOŻ-	-ERINA	8. August urodził się w tej miejscowości -
ALT-	-ARKI	9. Zakupił ziemię w Ornontowicach -
DĘBIE-	-SCHEIDT	10. Filia Fabryki w Ornontowicach produkowała

Przeczytaj tekst z pierwszego zadania z tej strony i z jego pomocą rozwiąż krzyżówkę

1. Jak nazywała się matka Augusta?
2. W jakiej miejscowości się urodził?
3. Gdzie założył pierwszą fabrykę drutu?
4. Jak miał na drugie imię?
5. Gdzie zakupił ziemię?
6. Koncern założony w 1887 roku nazywał się ...
7. Z kim założył koncern?
8. Skutek jego śmierci?
9. Miasto w którym spoczywają jego szczątki?
10. Co produkował?
11. Co było potrzebne do produkcji gwoździ?
12. Jak nazywał się ojciec Augusta?

Znajdź ukryte słowa

E	W	A	N	G	E	L	I	Ś	C	I	B
P	A	U	G	U	S	T	Z	Z	B	O	T
Ż	O	R	O	D	Z	I	N	A	K	H	M
Ó	B	P	D	A	F	H	I	M	D	C	N
H	E	G	E	N	S	C	H	E	I	D	T
D	R	U	T	B	G	H	I	K	D	P	B
R	E	Ś	P	A	L	T	E	N	A	L	O
K	I	S	P	A	R	K	Z	B	Z	U	I
Ł	S	G	W	O	Ż	D	Z	I	E	C	L
L	E	I	K	H	U	G	O	M	O	I	M
A	N	N	E	M	A	R	I	E	N	A	N

AUGUST
HEGENSCHEIDT
OBEREISEN
ZAMEK
HUGO
RODZINA
LUCIA
ANNAMARIE
EWANGELIŚCI
PARK
DRUT
ALTENA
GWOŹDZIE

Rozszyfruj wiadomość na podstawie poniższego kodu

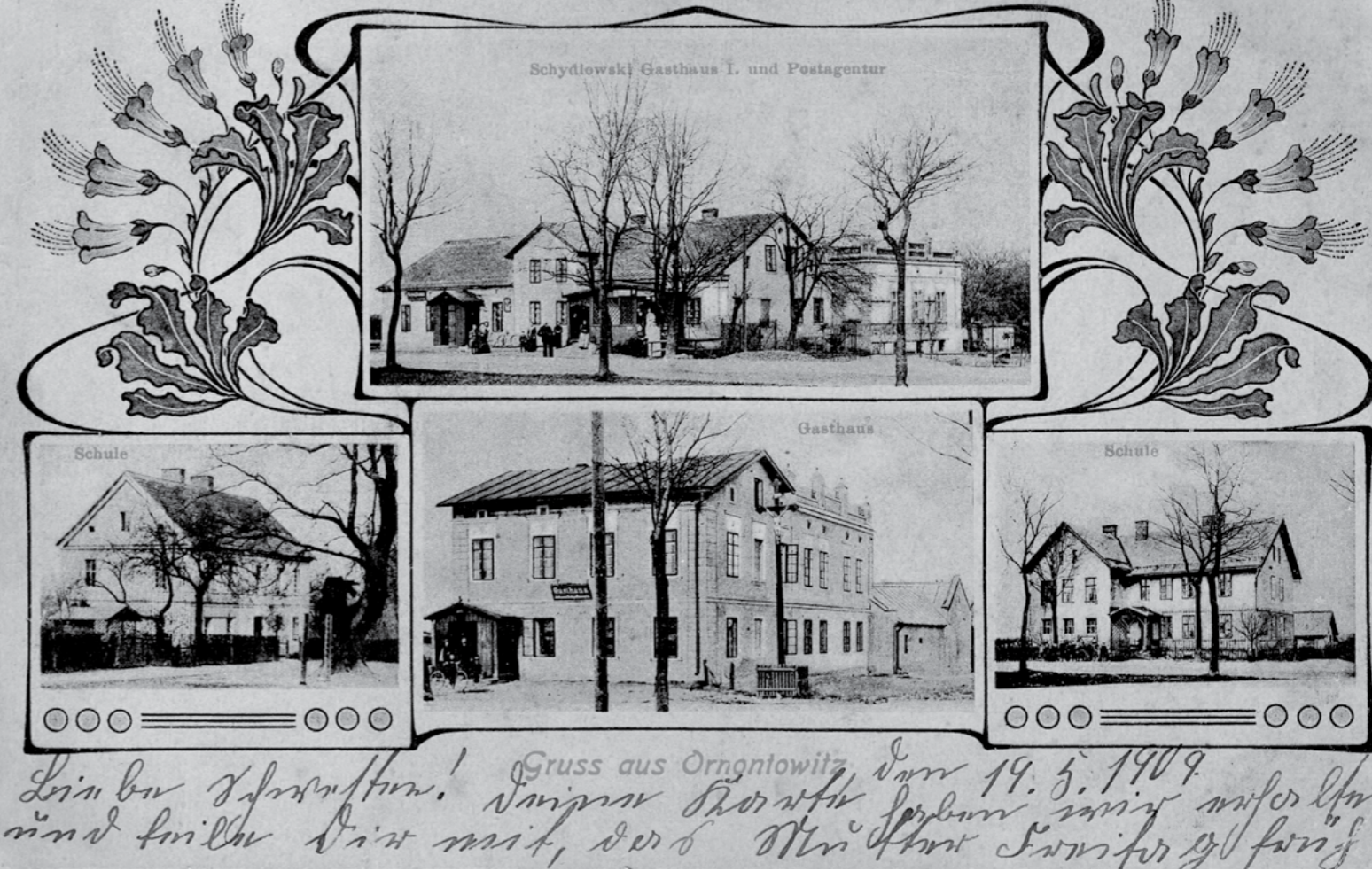
A	Ą	B	C	Ć	D	E	Ę	F	G	H	I	J	K	L	Ł	M	N	Ń	O	Ó	P	R	S	Ś	T	U	W	X	Y	Z	Ż	Ź
<	>	Б	[]	Δ	{	}	Ф	δ	#	Θ	ϑ	ϒ	ϓ	@	И	и	←	→	П	!	↑	↓	⊙	U	?		£	κ	↗	↘	

⊙	!	κ	£	•	П	←	ϑ	←	ϓ	{	И	Θ	<	!	←	Δ	κ	Θ	И	£
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

#	{	δ	{	И	↑	[#	{	Θ	Δ	⊙	?	П	Θ	↑	<	ł	£	↑	Θ	}
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

?	Δ	κ	Θ	{	Θ	{	←	!	И	←	И	⊙	←	?	Θ	[
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Odnajdź miejsce zamieszkania Klause

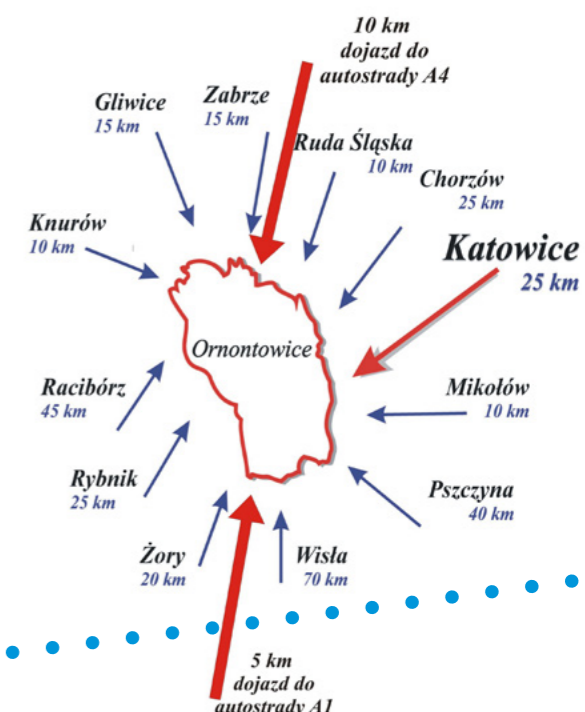

Ornontowice nasza mała ojczyzna, położona jest na śląskiej ziemi co wiąże się z bardzo burzliwą historią. Historią, która miała ogromny wpływ na to jaki dzisiaj mamy obraz naszej gminy. Ornontowice powstały na obszarze nie będącym pustką osadniczą, ale w rejonie gdzie prowadzono przemyślaną akcję osadniczą. Regstrum Wyasdense podaje pierwszą pisemną wzmiankę na temat istnienia osady - za datę powstania Ornontowic uznają się rok 1305 - oraz informuje, o tym iż wieś przeniesiono na prawo niemieckie. Jeśli natomiast chodzi o etymologię

nazwy ewoluowała od osady Renolta, poprzez wieś jego potomków, aż do formy Renoltowice (dziś Ornontowice). W tym ostatnim brzmieniu została zapisana w Regstrum. Od tego momentu też przestały istnieć wszelkie wątpliwości, co do istnienia ukształtowanej już osady. W dawnych czasach Ornontowice obok Bujakowa były jedną z najbardziej znaczących osad, posługujących się nową organizacją życia społeczno-gospodarczego.

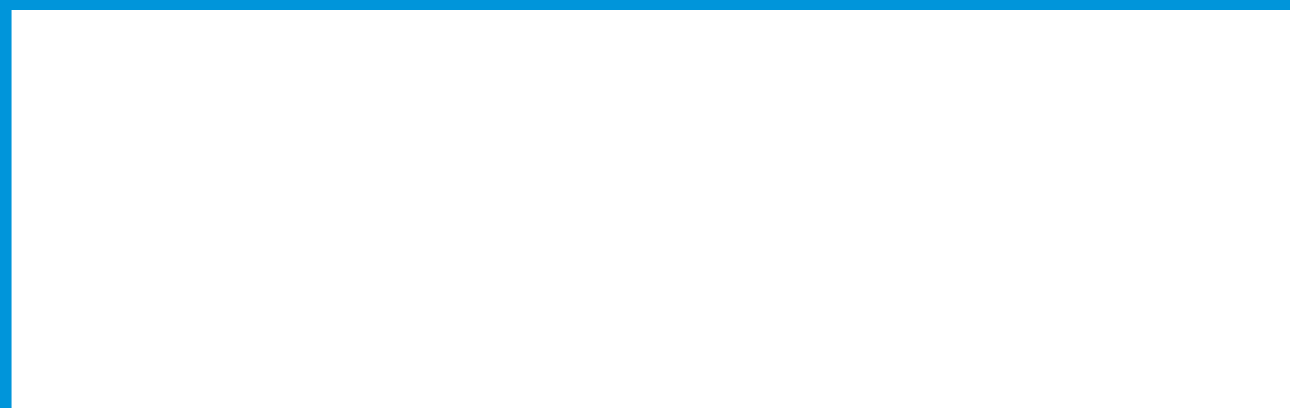
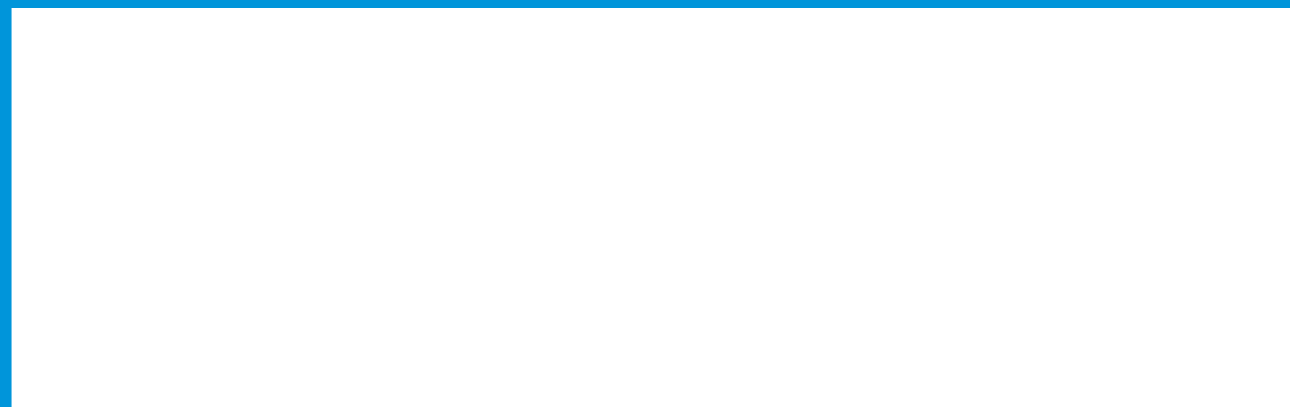
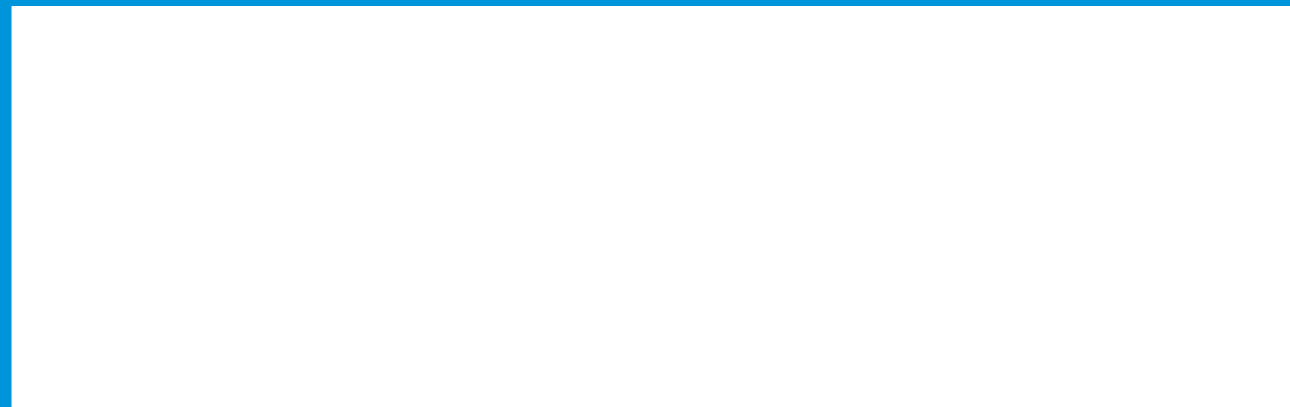
Warto również zaznaczyć, iż wiele „osobowości” (społeczników) znajdujących się wśród mieszkańców przyczyniło się do rozwoju miejscowości. Często właśnie inicjatywy „zwykłych” ludzi pozwoliły np. na otwarciu szkoły po wojnie, stworzenie Ochotniczej Straży Pożarnej czy tworzenie się wielu różnych organizacji bądź stowarzyszeń. Ogromną rolę odegrała również Rodzina Hegenscheidt. Osiedlając się na ziemi ornontowickiej, budując swoją posiadłość zaczęli tu inwestować oraz tworzyć nowe miejsca pracy.

Dziś Ornontowice wyróżniają się wśród okolicznych miejscowości pięknym krajobrazem, bogactwem przyrodniczym i gościnnymi mieszkańcami. Powierzchnia gminy zajmuje ok. 15 km², z czego większość stanowią tereny zielone i to właśnie decyduje o niezwyklej malowniczości tego regionu. Gminę zamieszkuje ok. 6000 mieszkańców. Jej tereny przygotowane są na kolejne inwestycje, rozwój handlu, gastronomii, usług, a także na zróżnicowaną działalność gospodarczą.

Co ciekawego odkryłeś W Ornontowicach??

- 1305 - pierwsza wzmianka o Ornontowicach w „Registrum Wyasdense”;
- 1335 - początki parafii należącej do dekanatu gliwickiego;
- 1453 - Maciej Rencz z Rynoltłicz pierwszym znanym właścicielem Ornontowic;
- 1634 - powstanie Solarni, w której warzono sól wielicką;
- 1680 - początki funkcjonowania szkoły;
- 1798 - uruchomienie pierwszej kopalni węgla kamiennego „Leopold”;
- 1829 - powstaje odkrywkowa kopalnia o nazwie „Neuer Segen” i „Wilhelmswunch” - wydobyć jednak nie rozpoczęto;
- 1860 - wybudowanie wielkiego pieca do wytapiania rudy żelaza;
- 1867 - powstanie przydrożnego krzyża przy ulicy Leśnej;
- 1875 - powołanie Ochotniczej Straży Pożarnej;
- 1883 - rodzina Hegenscheidt pojawia się w Ornontowicach;
- 1884 - założenie filii gliwickiej Fabryki Drutów, Łańcuchów i Gwoździ Hegenscheidta;
- 1888 - otwarcie bocznicy kolejowej, którą ekspediowano wyprodukowane w fabryce wyroby do Europy;
- 1892 - rozpoczęcie budowy nowego kościoła w miejsce poprzedniego drewnianego;
- 1897 - powstanie kamiennego krzyża przy ulicy Zwycięstwa;
- 1900 - powstanie kamiennego krzyża przy ulicy Chudowskiej;
- 1903 - utworzenie Ochotniczej Straży Pożarnej;
- 1907 - powstanie drewnianego krzyża na starym cmentarzu;
- 1911 - powstanie neogotyckiej plebanii;
- 1917 - przybycie do Ornontowic Sióstr Służebniczek NMP, które w 1922r. otrzymują własny dom;
- 1919 - powstanie chóru mieszanego „Wanda”;
- 1919 -zawiązanie Towarzystwa Ogrodniczo-Pszczelarskiego w Ornontowicach (późniejsze Rejonowe Stowarzyszenie Pszczelarzy);
- 1919 - budowa kamiennego krzyża przy ulicy Zwycięstwa (Cicha);
- 1920 - założenie pierwszego klubu sportowego - Pogoń Ornontowice;
- 1923 - założenie Kółka Rolniczego;
- 1923 - działalność rozpoczyna przedszkole prowadzone w klasztorze Sióstr Służebniczek NMP;
- 1923 - z inicjatywy ks. dr T. Bromboszcza powstaje Towarzystwo Polek;
- 1923 - powołanie do życia Związku Powstańców Śląskich;
- 1928 - powstaje Ochronka;
- 1928 - powstaje pierwsza męska drużyna harcerska;
- 1933 - działalność rozpoczyna żeńska drużyna harcerska;
- 1934 - pierwsze wzmianki o istnieniu Związku Strzeleckiego;
- 1954 - założenie Koła Gospodyń Wiejskich z inicjatywy członkiń Towarzystwa Matek Polek (19.06);
- 1967 - powstanie Towarzystwa Miłośników Róż (jako pierwsze w województwie i drugie w Polsce);
- 1972 - powstanie tablicy w hołdzie ofiarom faszystowskiego barbarzyństwa przy ul. Kolejowej;
- 1975 - powstanie Koła Emerytów i Rencistów
- 1975 - początki zespołu folklorystycznego „Marzanki”;
- 1984 - początek chóru Jutrzenka (11.01.1984r.);
- 1985 - powstanie nowego klubu piłkarskiego GKS „Gwarek”;
- 1988 - utworzenie Przedszkola im. Kubusia Puchatka;
- 1989 - reaktywacja miejscowej ochronki dzięki zabiegom proboszcza ks. Jana Śledziony;
- 1990 - Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie utworzenia samodzielnej Gminy Ornontowice;
- 1991 - odrodzenie samodzielnej Gminy Ornontowice;

**Gratulujemy!!!
Jesteś wspaniałym
Odkrywcą**

Publikacja, którą Państwo trzymają w dłoni jest efektem połączenia wiedzy, kreatywności i nowoczesnego spojrzenia na edukację kulturalną. Wiedzy historycznej o Ornontowicach, której propagatorem są członkowie Towarzystwa Miłośników Ornontowic. Kreatywności młodzieży gimnazjalnej, która włączyła się w tworzenie kalamburów. Nowoczesnego spojrzenia na edukację kulturalną pracowników ARTerii, którzy spięli te elementy w atrakcyjną i logiczną całość. To ciekawe połączenie mogło być zrealizowane dzięki programowi Dom Kultury + Inicjatywy Lokalnej 2016. Dzięki niemu doszło do połączenia inicjatyw nauczyciela gimnazjum Pana Marcina Wilczyńskiego oraz przedstawiciela Towarzystwa Miłośników Ornontowic Pana Andrzeja Kotyczki. Cała publikacja stała się uzupełnieniem wystawy dawnych Ornontowickich fotografii wykonanych „na szkło” przez Jana Nieradzika żyjącego w latach 1905-1971. Inicjatorem tejże wystawy z ramienia Towarzystwa Miłośników Ornontowic został Pan Kamil Grzywok.

Wyrażając opinię wszystkich osób uczestniczących w tworzeniu publikacji, mam nadzieję, że stanie się ona źródłem dobrej zabawy oraz początkiem prawdziwej przygody w zgłębianiu wiedzy o naszej małej Ojczyźnie jaką są Ornontowice.

Aleksandra Malczyk
Dyrektor ARTerii Centrum Kultury i Promocji

Autorzy Kalamburów: Marcin Wilczyński, Oliwia Blic, Patrycja Garus, Julia Goszczycka, Natalia Rabus, Bianka Moczulska, Izabela Zajusz, Wojciech Bialucha, Michał Smyła, Patryk Mroczkowski, Jakub Nowok, Xawery Prusowski, Maksym Juranek, Karol Sikorski, Jakub Conrad, Dominik Malczyk, Jakub Nocoń, Daniel Pakura, Marek Słaboń, Patrycja Ryt, Paulina Biela, Emilia Kalabis, Radosław Muszyński, Klaudia Wajszyzyk, Angelika Kokot, Martyna Malczyk, Wiktoria Rakoczy, Martyna Siedlaczek, Wiktoria Szwertalter, Wiktoria Jonak, Małgorzata Mozgaliak, Anna Trzeźniowska, Anna Malczyk, Natalia Tokarska, Natalia Grzywok, Aneta Nocoń, Amelia Torz, Wojciech Bończyk, Aleksandra Malczyk, Łukasz Gocal, Katarzyna Czarnecka

Wspierający wiedzą członkowie Towarzystwa Miłośników Ornontowic:

Maksymilian Chrobok, Kamil Grzywok, Andrzej Kotyczka, Zbigniew Kubicki, Jan Gołąb, Bolesław Piątek, Aleksandra Malczyk

Korekta i skład:

Aleksandra Malczyk, Katarzyna Czarnecka

Wydawca:

ARTeria Centrum Kultury i Promocji w Ornontowicach
ul. Zwycięstwa 26, 43-178 Ornontowice
tel. 32 235 46 98
www.centrumarteria.pl

Projekt graficzny:

skankolor.pl

fotobaza.centrumarteria.pl
Spoteczna baza dawnych fotografii z Ornontowic
Wesprzyj ją swoimi zdjęciami i pomóż opisywać
zdjęcia innych mieszkańców

Czy
Wiesz

Zdjęcia w publikacji pochodzą z prywatnych zbiorów członków Towarzystwa Miłośników Ornontowic w szczególności Kamila Grzywoka oraz z publikacji „Ornontowice w dawnej fotografii”. Materiały historyczne zostały opracowane na bazie wiedzy członków Towarzystwa Miłośników Ornontowic oraz z artykułów znajdujących się w „Głosie Ornontowic”, publikacji „Dzieje Ornontowic” oraz strony internetowej www.ornontowice.pl.

Gmina
Ornontowice

ARTeria
Centrum Kultury
i Promocji w Ornontowicach

Gimnazjum im. Noblistów Polskich
w Ornontowicach

NARODOWE
CENTRUM
KULTURY

DOM
KULTURY+

Dofinansowano ze środków Narodowego Centrum Kultury w ramach programu Dom Kultury+ Inicjatywy Lokalnej 2016